

VÝZNAM LT, HS, RSH, LT MAPA

PRO KURZ OCEŇOVÁNÍ LESA A ROSTLINSTVA 2023

ing. Václav Zouhar
ing. Štěpán Březovják

ÚHÚL Brandýs nad Labem, pobočka Brno

zouhar.vaclav@uhul.cz

Význam lesnické typologie

- součást LHP, LHO - podklad pro stanovení hospodářských opatření, provozních a produkčních cílů,
- podklad pro oceňování lesních pozemků (podle § 12 zákona č. 151/1997 Sb., o oceňování majetku),
- podklad pro přidělování dotací na hospodaření v lesích,
- podklad pro hodnocení funkcí lesních ekosystémů,
- srovnávací báze při výzkumu lesních ekosystémů,
- zalesňování nelesní půdy - stanovení vhodné druhové skladby nového lesního porostu,
- podklad pro rozhodování orgánů státní správy lesů a státní správy ochrany přírody,
- je podkladem pro managementová opatření v chráněných územích

Diferenciace hospodaření = hospodářský soubor (HS)

HS = funkční typ + cílový hospodářský soubor (CHS) + porostní typ

kategorie lesa

**současná druhová skladba
a specifika porostů**

potenciál přírodních podmínek

soubory lesních typů (SLT)

Označení HS

Kategorie lesů	1. číslice ¹⁾	2. číslice	3. číslice
	Výšková poloha	Ekologická řada	Typy současných porostů
hospodářské	2, 4, 5, 7	1 exponovaná	
	1, 2, 4, 5, 7	3 kyselá	
	2, 4, 5, 7	5 živná	1 smrkové
	2, 4, 5, 7	7 oglejená	2 jedlové(sm+jd+bk)
	1, 2, 3, 5, 7	9 podmáčená	3 borové
zvl. určení	2, 4, 5, 7	0 exponovaná	4 ost. jehličnaté
	1, 2, 4, 5, 7	2 kyselá	5 dubové
	2, 4, 5, 7	4 živná	6 bukové
	2, 4, 5, 7	6 oglejená	7 ost. listnaté
	1, 2, 3, 5, 7	8 podmáčená	8 dřeviny přípravné
ochranné	0	1 mimoř.nepř.st.	9 výmladkový les
		2 vysokohorské l.	
		3 klečový LVS	

Označení HS

Index	Přehled Indexu pro další určující charakteristiky HS	
	Charakteristiky por. typu	Charakteristiky funkčního zaměření
a	akátový	
b		lázeňské
c		příměstské a rekreační
d		sloužící lesnickému výzkumu a výuce
e		se zvýšenou funkcí, půdo a vodo ochrannou, klimatickou a krajinotvornou
f		potřebné pro zachování biologické rozmanitosti
g		v oborách a bažantnicích
h		v nichž veřejný zájem vyžaduje jiné hospodaření
i	ohrožený	
j	jasanový	
k	kvalitní	
l		lesy v I. Zónách CHKO, NPP, PR, PP
m		v ochranných zónách přírodních léč. Zdrojů
n	nekvalitní	
o	olšový	
p	poškozený	
r	rezonanční	
s	nepřirůstavý	
t	topolový	
u		lesy v NP a NPR
v		lesy v PHO I.
x	pařezina tvrdá	
y	pařezina měkká	
z	první zalesnění neles. poz.	

Zařazení SLT do HS

1) vyhl. č. 298/2018 sb. – příloha č. 2 – Rámcové vymezení cílových hospodářských souborů

Příloha č. 2 k vyhlášce č. 298/2018 Sb.

Rámcové vymezení cílových hospodářských souborů

VYMEZENÍ CÍLOVÝCH HOSPODÁŘSKÝCH SOUBORŮ			Minimální podíl melioračních a zpevňujících dřevin (%)	Doporučený podíl melioračních a zpevňujících dřevin (%)	RÁMCOVÉ VYMEZENÍ DRUHOVÉ SKLADBY POROSTŮ ⁴⁾		
Cílový hospodářský soubor (CHS) a podsoubor (PCHS)		Stanovištní podmínky CHS a PCHS - soubory lesních typů (SLT) a jejich části (specifické lesní typy - LT) ¹⁾			Dřeviny základní		Dřeviny meliorační a zpevňující (MZD)
ozn. CHS	název CHS				ozn. PCHS	Dřeviny základní cílové (DZC)	
13	Přirozená borová stanoviště (a stanoviště borových doubrav)	a	0M (kromě 0M2, 0M9) 0K 0N (kromě 0N2)	5 15 10	BO	BR, MD, OS	BK, BR, DB, DBZ, DG, JD ⁵⁾ , JR, MD, OS
		b	0O 0P 0Q (kromě 0Q4)	30 15 15			BR, DB, DBZ, DG, JD ⁵⁾ , JR, OS
		c	0C (kromě 0C4)	5			BR, BK, DB, DBZ, DG, JD ⁵⁾ , OS
		d	1M	30			BR, BK, DB, DBZ, DG, HB, JR, LP, MD, OS
19	Lužní stanoviště (nižších poloh)	a	1L (kromě 1L5, 1L7, 1L8)	50	DB, ORC, TP, TPC, TPS	OL, TP, TPC, VR	BB, DB, HB, JL, JLV, JV, JS, JSU, KL, LP, OL, TP, TPC
		b	1L7, 1L8	50	DB, TP, TPC, TPS		DB, JL, JLV, JS, JSU, JV, KL, LP, OL, TP, TPC, VR
		c	1L5 2L	50	DB, JS		BB, DB, HB, JL, JLV, JS, JSU, JV, KL, LP, OL

Zařazení SLT do HS

2) OPRL – kap. 2.2.3. Zařazení souborů lesních typů a porostních typů do hospodářských souborů

Stanovištní řada		Extrémní	Exponovaná		Kyselá		Živná		Oglejená	Glejová a rašelinná	Lužní	
Převládající edafická kategorie		Y, Z, J, X	N, F, A, C, „e“		K, M, I, (S2)		S, B, H, D, W		V, O, P, Q,	G, T, R, V9,	L, G, U,	
Soubor lesních typů (specifický lesní typ):		ZZ, 3Y, 3Z, 3J	2C (kromě 2C9), 2A (kromě 2A8, 2A9), 2D9, 2De, 2He	3F, 4F, 3He, 3Se, 3C (kromě 3C9), 3A (kromě 3A9), 3D9, 3De, 3Be, 4Be, 4A (kromě 4A9), 3A9, 3We	2S4	3K (kromě 3Ke, 3K2)	2B (kromě 2Be), 2D (kromě 2D9, 2De), 2H (kromě 2He), 2O, 2V	3B (kromě 3Be), 3D (kromě 3D9, 3De), 3H (kromě 3He), 3S (kromě 3S2, 3Se), 4B (kromě 4Be), 4D (kromě 4D7, 4D9, 4De), 4H (kromě 4He), 4S (kromě 4S2, 4Se)	3O, 3V (kromě 3V9), 4O, 4V (kromě 4V9)	3G, 3V9, 4G, 4V9	1L (kromě 1L5, 1L7, 1L8), 2L	3L, 3U (kromě 3U7)
Dřeviny základní cílové (DZC)		BK, BO, DBZ, SM, DB, BK s JV, KL	BO, DB, DBZ	BK, BO, DB, DBZ, JD, SM ²⁾ (JV, JS, KL)	BO, DBZ	BK, BO, DB, DBZ, JD, SM ²⁾	DB, DBZ	BK, DB, DBZ, JD, SM ²⁾	BK, DB, DBZ, JD, SM ²⁾	DB, JD, SM	DB, JS	OL s JS, JS s DB, JV, JS, KL, OL, SM
CHS		01	21	41	23 ¹	43 ¹	25	45	47	59 ¹	19	29
Porostní typ:	1 – smrkový			411i, 411p		451, 451i, 451p	251i, 251p	451, 451i, 451p	471, 471i, 471p			
	2 – jedlový											
	3 – borový					453		453				
	4 – modřínový							454				
	5 – dubový			415	255	455	255, 255n	455, 455k	475			
	6 – bukový	016		416		456		456	476			
	7 – ostatní listnatý	017		417	257, 257k	457	257, 257a, 257k, 257j	457, 457j	477	297j, 297o	197j, 197o, 197t	297j, 297o
	8 – dřeviny základní přípravné					458	258	458	478			
	9 – střední les						259	459				
	9x – nízký les (pařezina tvrdá)						259x	459x				

Zařazení SLT do HS

3) LHP

Tvorba hospodářských souborů

Lesní oblast: 30 – Dražanská vrchovina
35 – Jihomoravské úvaly

Stanovištní řada: Edafická kategorie:	Extremní J X Y Z				Exponovaná C N A F				Kyselá M I K				Živná S B H D W				Oglejná V O P Q				Podmaččená T G R				Lužní L U G							
Soubor lesních typů (lesní typ)	2Z	3Z	3X		1C	3A3	3N	3A	2K	3K			1B	3W1	3S	4S	3V	4O			4G				1L	1U	3U	3L				
	1X		3J		2C	3A9	3K9	4A	2S	4K			2B	4W1	3B	4B	4V				5G											
	2X				3C	4A9		3F					1H		3H	4H																
	1J				2A	3W4		3S9					2H		3D	4D																
					2N	4W4		3B9					2D																			
					1K9			4B9																								
					2K9			3D7																								
					2B9			4D4																								
Základní hospodářská dřevina:	DB DBP JV	BO BK	BK JV		BO DB	BK	SM BO BK	SM BK	BO DB	SM BO BK			DB	BK	SM BK DB	SM BK DB	SM DB BK	SM BO DB			SM DB				DB TP OR	DB TP	JS DB	OLL JS				
Cílový HS:	01	01	01		20	30	40	40	22	42			24	34	44	44	46	46			58				18	18	18	28				
Kategorie lesů 2																																
Porostní typy:																																
Různé-listnaté	017																															
NPR, PR, NPP, PP	3017																															
Kategorie lesů 3																																
Porostní typy:																																
Smrkové (JD,DG)					201				221				243	341		441																
SM smíšené						301		401		421						442		461			461											
Borové					203				223							443																
Dubové																445																
Bukové					205	306		406	225	426			245	346		446																
Listnaté ostatní													247					461			461											
Výběrné																422																
Převod na střední les					2245				2245				2245																			
Převod na nízký les					2249				2249				2249																			
NPR					3346								3346								3346											
PR					4446								4446								4446											
PP																																
Genové základny					8446								8446																			
Gen. základ. výběrné													8442																			
Obory a bažantnice																	9187												9187			

RSH – rámcová směrnice hospodaření - LHP

PCHS	SLT a jejich části (specifické LT)	Plocha [ha]		Název	Minimální podíl MZD [%]	
		ČR	PLO			
25c	2H (kromě 2He)	38 256	427	HLINITÁ BUKOVÁ DOUBRAVA (kromě exponovaného typu)	45	BB, BK, BRK, DB, DBZ, DG, HB, JD ¹ , JL, JLH, JLV, JS, JV, KL, LP, LPV, MD, MK, OL, OS, TR
	2B (kromě 2Be)	24 333	65	BOHATÁ BUKOVÁ DOUBRAVA (kromě exponovaného typu)		
	2D (kromě 2D9, 2De)	11 921	297	OBOHACENÁ BUKOVÁ DOUBRAVA (kromě exponovaného a specifického – roklínového typu)		
25d	2V	2 237	4	VLHKÁ BUKOVÁ DOUBRAVA		
	2O	9 734	29	OGLEJENÁ SVĚŽÍ JEDLO(BUKOVÁ) DOUBRAVA		

Modelová technologická typizace

	Erozně ohrožené terény	Flotační pneumatiky, pásy	Kůň	Lanovka	SLKT	UKT	Celkem
[ha]	9	431	86	–	–	626	1 152
[%]	0,8	37,4	7,5	–	–	54,3	100,0

Nepůvodní druhy lesních dřevin (NDLD)	MD	DG	JDO	VJ	SMX	BOC	AK	DBC	ost. intr.
Současný podíl NDLD v CHS 25 [ha]	40	(+)	0	(+)	(+)	1	25	18	(+)
Současný podíl NDLD v CHS 25 [%]	4,9	(+)	0	(+)	(+)	0,1	3,0	2,1	(+)
Max. podíl NDLD v CHS 25 [%] pro lesy mimo ZCHÚ a Natura 2000	10	20	0 ¹	– ¹	– ¹	– ¹	– ¹	– ¹	ORC 5 ¹ Líska tur. 2 ¹
Max. podíl NDLD v CHS 25 [%] pro ZCHÚ a Natura 2000 ¹	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Maximální podíl NDLD v CHS 25 [%]	20 (–) ²								

RSH – rámcová směrnice hospodaření - LHP

Kategorie lesů dle LHP/O	Lesy hospodářské	Lesy zvláštního určení	Lesy ochranné
[% z CHS]	85,8	14,2	0
Zákonná omezení			
velikost holé seče: do 1ha; šířka holé seče nesmí překročit dvojnásobek průměrné výšky těžného porostu; zalesnění do 2 let, zajištění kultur do 7 let od vzniku holiny			

DOPORUČENÍ OPRL	POROSTNÍ TYP (PT)
	255
	DB běžné kvality
POTENCIÁLNÍ ZASTOUPENÍ [ha]	290 (zastoupení je vztaženo k porostnímu typu bez ohledu na index charakteristiky PT)
POTENCIÁLNÍ ZASTOUPENÍ [%]	4,0 (zastoupení je vztaženo k porostnímu typu bez ohledu na index charakteristiky PT)
OBMÝTÍ [let]	140
OBNOVNÍ DOBA [let]	30
POČÁTEK OBNOVY	121
HOSPODÁŘSKÝ ZPŮSOB	(p,n)P, (p,n)N, (pH)
HOSPODÁŘSKÝ TVAR	vysoký
DOBA ZAJIŠTĚNÍ KULTUR [let]	8 (podmíněno výjimkou SSL)
PROVOZNÍ SOUBOR	Cílové DB (BO, smíšené) hospodářství nižších poloh
CDS pro PCHS 25c	DBZ(DB) 45, (JV,KL,LP,LPV) 20, BK 10, (HB,BB,JL,JLH,JLV) 10, (MD,DG) 8, BO 5, (TR,BRK,BR,OS) 2
CDS pro PCHS 25d	DBZ(DB) 50, (LP,LPV) 15, (JV,KL,HB,BB,JS,JL,JLH,JLV) 15, (MD,DG) 8, JD 5, BK 5, (TR,BRK,BR,OS) 2

RSH – rámcová směrnice hospodaření - LHP

PĚSTEBNÍ OPATŘENÍ	<p>Obnova: přednostně přirozená obnova DB maloplošnou clonnou sečí či úzkými náseky (š < 20 m). Do zmlazení doplňovat chybějící dřeviny CDS. Při nezdaru PO domýtit holosečně s umělou obnovou CDS. Ponechávat výstavky dřevin CDS. Ve všech věkových stádiích porostů podporovat přimíšené dřeviny CDS a MZD.</p> <p>Výchova: ve stádiu zapojujících se mlazin pouze výřez předrostlíků a obrostlíků. Při horní výšce cca 4 m odstranění nekvalitních větvnatých jedinců (případně nežádoucí příměsi) z nadúrovně a úrovně + redukce hustoty na cca 8 tis. ks/ha (podpora stability porostu). Pokračovat ve včasném odstraňování nekvalitních jedinců z úrovně a nadúrovně. Nezbytné je ponechání podúrovně pro podporu přirozeného vyvětvování nadějných a cílových stromů. Při dalších zásazích u horní výšky cca 15 m přejít na pozitivní výběr s uvolňováním nadějných (v počtu cca 350 ks/ha) a později cílových (v počtu cca 100–200 ks/ha) jedinců od 1–2 konkurentů. Další zásahy pokračují v 5–10letých intervalech. V méně kvalitních nebo nedostatečně hustých porostech se výchova zaměřuje alespoň na podíl nadějných (později cílových) jedinců a podporu tloušťkového přírůstu hlavního porostu, péči o koruny a přírůst hlavního porostu a podporu míšení dřevin.</p> <p>Ohrožení: porosty ohrožuje buřeň (vyžínání), sucho a tracheomykózy. Nezbytné oplotit skupinky cenných listnáčů a JD, nebo je udržovat uprostřed hustého podrostu HB a DB.</p>
Opatření v porostech poškozených biotickými a abiotickými činiteli	–
Bezpečnost produkce	Vysoká (5)
Produkční potenciál¹	Nízký (3)
Poznámka	Kvalitní porosty DB - obmýtí 160 let.

RSH – rámcová směrnice hospodaření - LHP

Přírodní lesní oblast		30 – Drahanská vrchovina					
Hospodářský soubor 017	Cílové hospodářství 01 – Mimořádně nepříznivá stanoviště Ochranné lesy na mimořádně nepříznivých stanovištích						
	Souč.porosty Převážně smíšené, listnaté		Funkční zaměření Protierozní, půdoochranné		(ha) Výměra (%)		
Soubory lesních typů	2Z, 1X, 2X, 1J, 3Z, 3X, 3J - přiřazeny různé LT						
Kategorie lesa les ochranný (§ 7, odst. 1, písm. a)		Hospodářský tvar vysoký (nízký)		Hospodářský způsob V Výběrný			
Zákonné ustanovení (zákon č.289/1995 Sb.)			Základní hospodářská doporučení (vyhláška MZe č.83/1996 Sb.)				
Maximální velikost holé seče (§31,odst.2)		1 ha		Obmýti	150	Obnovní doba	np (50)
Maximální šířka holé seče (§31,odst.2)		1 x průměrná výška		Počátek obnovy	(121)	Návratná doba	10
Doba zajištění lesních porostů (výjimka - §31,odst.6)		9 let (výjimka)		Minimální podíl MZD	1X : 90 % 2Z : 60 %	2X : 90 % 3Z : 30 %	3X : 80 % 1J : 95 % 3J : 90 %
Minimální počty prostokořenného sadebního materiálu (Příloha č.6 k vyhlášce č.139/2004 Sb.)				Meliorační a zpevňující dřeviny (Příloha č.4 k vyhlášce č.83/1996 Sb.)			
				2Z: BK,DB,LP,BR,HB 3Z: BK,DB,JD,BR 1X: DB,DBP,HB,LP,BB,BRK,MK,BR,JV,JS,JL 2X: BK,DB,LP,BR,HB 3X: BK,DB,LP,HB,JV,JS,JL,JD,BRK,MK,BB,TS 1J: DB,JV,HB,LP,JL,BRK,MK,BB,TS,TR,JS 3J: BK,JV,LP,DB,HB,JS,JL,BRK,MK,TS			
Cílová druhová skladba: 2Z : DB 7, BO 2, BR 1, BK 1X : DB 6, DBP 2, HB 1, LP 1, JV, BRK, MK 2X : DB 6, BK 1, HB 1, LP 1, (JV, BRK) 1, BB, MK 3X : BK 6, DB 2, LP 1, HB 1, BO, JD, BRK, BB, JV, JS, JL 3Z : BK 5, BO 3, DB 2, BR 1J : DB 3, BK 2, LP 2, JL 1, TR 1, BB 1 3J : BK 3, JV 2, LP 2, JD 1, DB 1, HB 1				Maximální podíl GND: 			

RSH – rámcová směrnice hospodaření - LHP

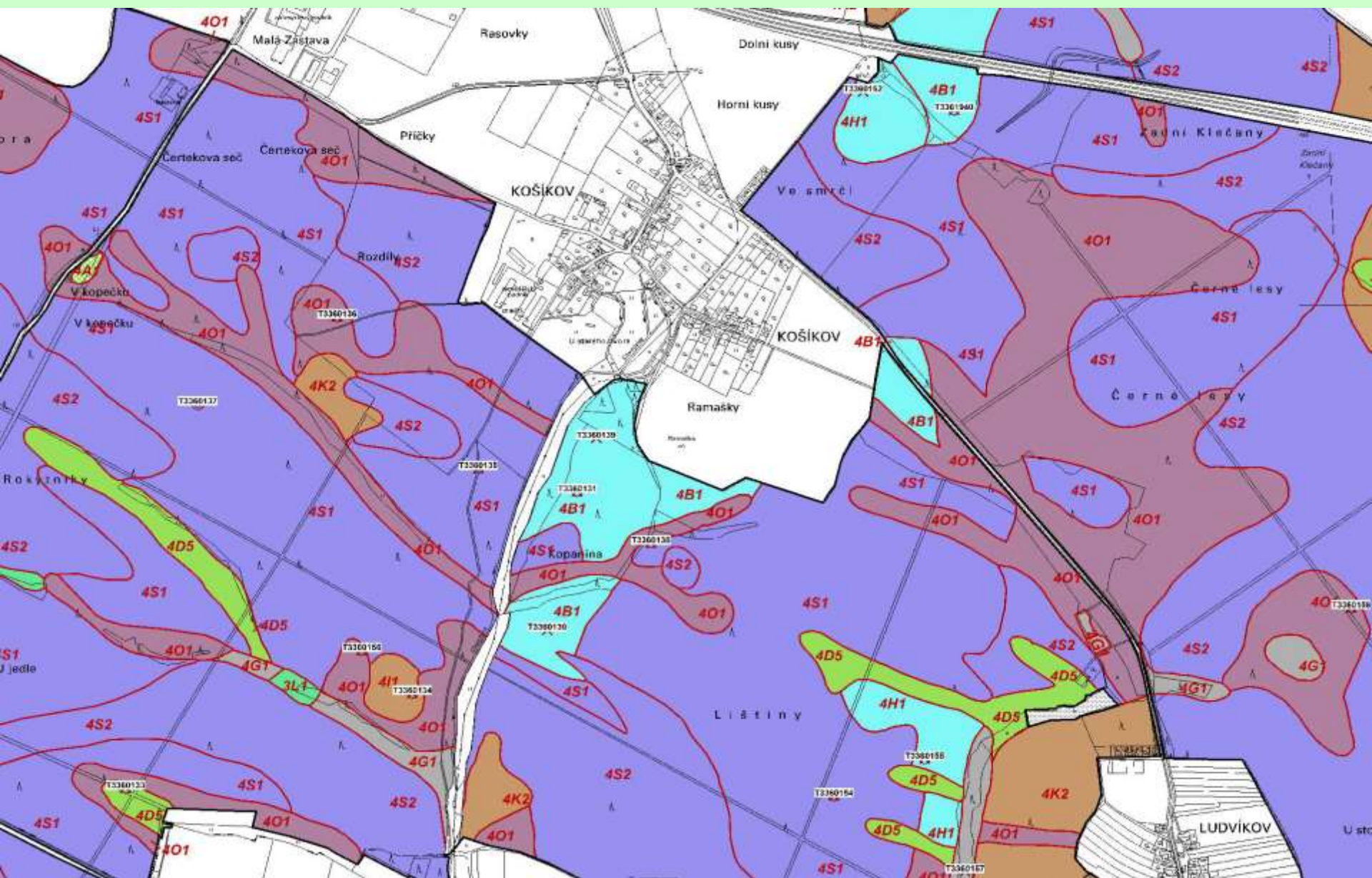
Přírodní lesní oblast		30 – Drahanská vrchovina			
Hospodářský soubor 017	Cílové hospodářství 01 – Mimořádně nepříznivá stanoviště Ochranné lesy na mimořádně nepříznivých stanovištích				
	Souč.porosty	Převážně smíšené, listnaté	Funkční zaměření	Protierozní, půdoochranné	(ha) Výměra (%)
Soubory lesních typů	2Z, 1X, 2X, 1J, 3Z, 3X, 3J - přiřazeny různé LT				
Kategorie lesa les ochranný (§ 7, odst. 1, písm. a)		Hospodářský tvar vysoký (nízký)		Hospodářský způsob V Výběrný	
Zákonné ustanovení (zákon č.289/1995 Sb.)			Základní hospodářská doporučení (vyhláška MZe č.83/1996 Sb.)		
Maximální velikost holé seče (§31,odst.2)	1 ha		Obmýti	150	Obnovní doba
Maximální šířka holé seče (§31,odst.2)	1 x průměrná výška		Počátek obnovy	(121)	Návratná doba
Doba zajištění lesních porostů (výjimka - §31,odst.6)	9 let (výjimka)		Minimální podíl MZD	1X : 90 % 2Z : 60 %	2X : 90 % 3Z : 30 %
Minimální počty prostokořenného sadebního materiálu (Příloha č.6 k vyhlášce č.139/2004 Sb.)			Meliorační a zpevňující dřeviny (Příloha č.4 k vyhlášce č.83/1996 Sb.)		
			2Z: BK,DB,LP,BR,HB 3Z: BK,DB,JD,BR 1X: DB,DBP,HB,LP,BB,BRK,MK,BR,JV,JS,JL 2X: BK,DB,LP,BR,HB 3X: BK,DB,LP,HB,JV,JS,JL,JD,BRK,MK,BB,TS 1J: DB,JV,HB,LP,JL,BRK,MK,BB,TS,TR,JS 3J: BK,JV,LP,DB,HB,JS,JL,BRK,MK,TS		
Cílová druhová skladba:	2Z : DB 7, BO 2, BR 1, BK 1X : DB 6, DBP 2, HB 1, LP 1, JV, BRK, MK 2X : DB 6, BK 1, HB 1, LP 1, (JV, BRK) 1, BB, MK 3X : BK 6, DB 2, LP 1, HB 1, BO, JD, BRK, BB, JV, JS, JL 3Z : BK 5, BO 3, DB 2, BR 1J : DB 3, BK 2, LP 2, JL 1, TR 1, BB 1 3J : BK 3, JV 2, LP 2, JD 1, DB 1, HB 1				Maximální podíl GND:

RSH – rámcová směrnice hospodaření

Zařazení SLT do HS a RSH jsou závazné až v okamžiku schválení LHP orgánem SSL!!!

Vše co je ve vyhl. č. 298/2018 a OPRL má doporučující charakter.

Lesnicko-typologická mapa

Lesnická typologie a lesnický provoz

- garanci za LT má ÚHÚL Brandýs n. Labem
- regionální působnost podle krajů a kontakty – www.uhul.cz
- nejčastějším požadavkem laické veřejnosti je stanovení SLT a CHS z důvodu zalesnění nelesního pozemku
- nejčastějším požadavkem lesnického provozu je revize Lesnicko-typologické mapy
- revize LT mapy probíhá na žádost vlastníka, taxační kanceláře při tvorbě LHP/O nebo z podnětu orgánu SSL
- důvody proč je třeba LT mapu revidovat – změna přírodních podmínek, kvalitnější mapové podklady a pomůcky pro mapování, lidský faktor, úroveň vědeckého poznání a změny LTKS

Dotazy, diskuze.

Václav Zouhar
ÚHÚL Brandýs nad Labem, pobočka Brno
zouhar.vaclav@uhul.cz